

AVANDUSE VALLA KAJA

JUUNI 2000

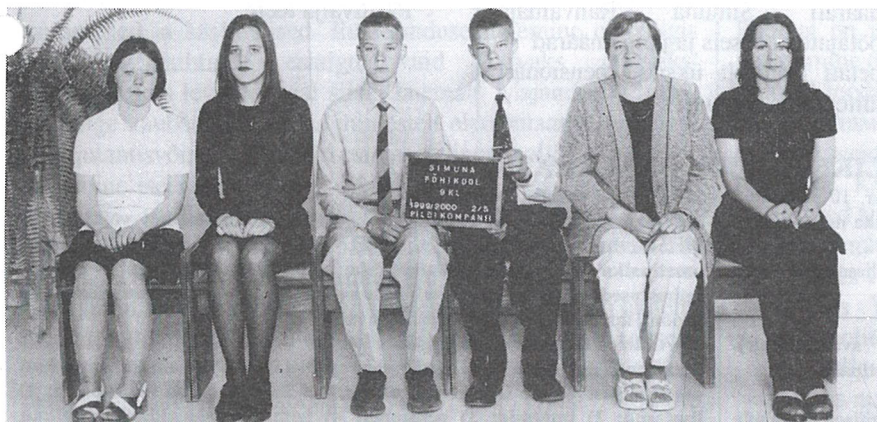
NR.6 (54)

Hetked kaovad,
parimad neist jäävad.
Päevad veerevad,
helgemad neist
soojendavad hinge.

Aastad lähevad,
uued tulevad
ja teevad meid rikkamaks.

Simuna Põhikooli lõpetasid 17.juunil Maiu Goldberg, Kertu Linroos, Rain Proosa, Silver Sillamaa, Kairi Vahemaa
Klassijuhataja Elle Alber

Avanduse Vallavalitsus
õnnitleb
kõiki lõpetajaid!

Mis mulle meeldib Simuna koolis? Mis võiks olla teisiti? Mis jääb kooliajast meelde?

Minule meeldib Simuna koolis uus kooliosa ja spordisaal ning jõusaal. Teisiti võiks olla kooli sisustus (pingid). Meelde jääb kool ning viimased neli aastat. Rain

Meeldib, et Simuna Põhikool on väike kool, palju üritusi korraldatakse siin kooliväliselt. Kõik õpetajad tunnevad ja teavad, hea suhelda, suur spordihoone. Rohkem võiks olla sõbralikkust kaasõpilaste vahel, et ei noritaks üksteist. Meelde jääb oma klass selle üheksa aasta jooksul, klassijuhataja, mõnest üritusest osavõtmine, koolipidudel näidendites osalemine ja luuletuste lugemine. Kairi

Simuna koolis on sõbralik õhkkond ja meeldivad inimesed, maitavad toidud ja spordihoone – mõnus väike kool. Kooli staadioni võiks korda teha ja päeva lõpust raskemad tunnid ettepoole tuua. Meelde jäävad mõnused ja meeldivad põhikooliaastad. Silver

Mulle meeldib koolis kõige rohkem see, kuidas minusse suhtutakse. Sööb on ka hea. Ja õpilasi on vähe. Spordihoone meeldib ka. Natuke teisiti võiks olla tunniplaan, sest ühel päeval nädalas on kõige raskemad tunnid lõpus. Meelde jäävad omavahelised suhted – meil ei ole mingeid erilisi riide. Ja veel jäävad meelde kooli üritused. Kertu

Tartu Forseliuse Gümnaasiumi lõpetab Marge Goldberg

Tartu Descartese Gümnaasiumi lõpetab hõbemedaliga Kady Danilas

Väike-Maarja Gümnaasiumi lõpetavad Liina Alber, Elerin Birnbaum, Martin Pakkone

Rakvere Gümnaasiumi lõpetavad Mari Keskküla, Helina Kuzmin, Sven Pruul, Helari Sirelpuu

Rakvere Reaalgümnaasiumi lõpetab Ege Kadastik

Soovime kõigile lõpetajatele õnne lõpetamise puhul ja oskust teha õigeid valikuid!

Simuna Põhikooli õpetajad

VEEL HARIDUSELU JUUBELIST

26.mail toimus Simuna hariduselu 310.aastapäeva tähistamiseks Simuna kooli vilistlaste kokkutulek. Üritusel osales tublisti üle kolmesaja inimese, nende seas vilistlasi 256. Samuti täitus sel aastal esimene aastakümme Simuna Põhikooli ja Soome Pori linna Kuninkaanhaan Ylaaste kooli sõprussidemetele. Sõpruskoolist oli külas viieliikmeline delegatsioon eesotsas kooli direktoriga. Mõlemad pooled soovisid sõprussidemete jätkumist.

Arvan, et üldkokkuvõttes läks üritus korda ja kokkutulnud veetsid sisuka kevadpäeva.

Tahaksin tänada kõiki vilistlasi, asutusi ja ettevõtteid, kooli kollektiivi, kõiki inimesi, kes üritust korraldada ja läbi viia aitasid.

Anton Leichter

SIMUNA TÜDRUKUD

XXXIII MAAPÕHIKOOLOIDE

SÜVEMÄNGUDEL KOLMANDAD

2.-3.juunil toimusid Väätsal maapõhikoolide süvemängud. Meie kooli tüdrukute võistkond saavutas 11 võistkonna hulgas hinnatava 3.koha. Võistlus oli väga pingeline. Kahe päevaga tuli mängida 6 mängu. Alagrupis võitsime Kaiu Põhikooli 32:17, Aaspere PK 59:21 ja Muuga PK 37:15. Vahefinaalis tuli mängida Laeva PK-ga. Võitsime 38:14. Sellega olime pääsenud kolme parema võistkonna hulka. Finaalis kaotasime Kivi-Vigala PK-le ja Paikuse PK-le. Olime selleks võistluseks hästi trenitud. Edu üheks põhjuseks olid tulemuslikud kaugvisked. Turniiri jooksul tabasime 23 kolmepunktiiviset – Maarja Sillamaa 17 korda ja Signe Kadastik 6 korda. Maarja oli selle turniiri üks paremaid mängijaid 115 punktiga ja valiti ka kolme parima mängija hulka. Peale nende kahe mängisid võistkonnas veel Jutta Kiisk, Krista Heinsalu, Merly Raudla, Jaanika Sepp, Riin Ahlberg ja Helen Hiitam. Kolmanda tulemuse teeb veelgi hinnatavamaks see, et olime teistest aasta nooremad. Järgmisel aastal üritame veelgi kõrgemat kohta. Head suvepuhkust kõigile!

Merly Raudla

Täname Gustav ja Kulle Põldmaad, Ivar ja Helges Tomingat ning Margo Klaasmäge sporditegevuse toetamise eest.

Hillar Kasu, spordihoone juhataja

VOLIKOGUS

24.05.2000

1. Valida Lääne-Viru maavanema kandidatuuri kooskõlastamiseks 29.mai 2000 toimuvale Lääne-Viru maakonna kohalike omavalitsuste esindajate koosolekule Avanduse Vallavolikogu esindajaks Jaan Kiisk	2. Kehtestati vabade põllumajandus- ja metsamaade erastamise õigust omavatele ja sama maatuiki erastamiseks avalduse esitanud isikutele kokkulepete sõlmimise tähtajaks 26.juuni 2000.a.	3. Otsustati teha Laekvere ja Rakke vallavolikogudele ettepanek ühise haldusreformi komisjoni moodustamiseks

VALLAVALITSUSES

29.05.2000

1. nõustuti Kärü külas asuva 17286 m ² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanik Harri Ivaskile	2. tagastada 2,83 ha suurune maa Liina maaomandi taastamiseks Kärü külas Raivo Rõngas'ele	4. toetati osaliselt kolme üksikut pensionäri küttepuude ostmisel
	3. tagastada 5,31 ha suurune maa Kaasiku maaomandi taastamiseks Määri külas Lembit Lükki'le	5. määrati matusetoetus ühe vallaelaniku matuste korraldamiseks
		6. kinnitati mai toimetulekutoetuse saajate nimekiri

09.06.2000

1. nõustuti Hirle külas asuva 11,87 ha suuruse Kuusemetsa katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoone omanik Laine Kuusemets'ale	Kalle Kiiskülale Allee 9-13 asuv korter	5. otsustati paigaldada 4 liikluskäiki 341 massipiiranguga 8 t Kärü-Pärtilvälja teele
2. anti Tarmo Kiiskülale üürile Simunas Allee 9-15 asuv korter ja	3. määrati Simuna Rahvamaja töötajate koosseis ja palgamäärad	
	4. toetati osaliselt üksikut pensionäri küttepuude ostmisel	

MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLARATSIOONID

Vastavalt Avanduse vallavolikogu 31. mai 1999.a. määruse nr. 10 punktile 2 avalikustatakse Avanduse Vallavolikogu liikmete ja ametiisikute majanduslike huvide deklaratsioonid.

Deklaratsioonid avalikustatakse korruptsioonivastase seaduse lisana kinnitatud majanduslike huvide deklaratsiooni vormi järgi:

I Üldandmed

1.Ees- ja perekonnanimi. 2.Isikukood. (Ei kuulu avaldamisele). 3.Ametikoht. 4.Asutus (tööandja). 5.Ametipalka aste ja ametipalk.

II Andmed vara kohta

6.Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad): otstarve, asukohta maakond, linn, kinnistupiirkond, kinnistu number. 7.Registrisse kantud õhusõidukid, veesõidukid ja autod. 8.Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid: emitent, liik, kogus, koguväärtus. 9.Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv): pank, arve liik.

III Andmed varaliste kohustuste kohta

10.Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalgad või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta: võlausaldaja, võlasumma. 11.Muud varalised kohustused, mille suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalgad või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta.

IV Andmed täiendavate tuluallikate kohta

12.Täiendavad tuluallikad, mille suurus ületab 10 % eelmise kuue kuu ametipalgast või 15 000 krooni aastas, kui ametipalka ei maksta, on: 1) lisatasud; 2) intressid; 3) pensionid; 4) kompensatsioonid; 5) riiklikud preemiad; 6) töövõttust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud ning autori- ja muud tasud ning tulud; 7) muud liiki täiendavad tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega tegemist on.

Andmed maksustatava tulu ja dividenditulu kohta (Ei kuulu avaldamisele) Andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta (Ei kuulu avaldamisele)

VALLAVOLIKOGU LIHKMED

1. Maimu Kull 3. Velsker 4. Väike-Maarja Vallavalitsus 5. 3000 krooni 6. Elumaja Simunas 7. sõiduauto Ford Sierra 2.0 (väljalaskeasta 1990) 8. Ei ole 9. Hansapank – arvelduskonto; Eesti Ühispank – 2 arvelduskontot 10. Ei ole 11. Ei ole 12. eraarst Irina Kallaste asendustasu 20 kr/t puhkuse ajal ja vastavalt vajadusele (deklaratsioon koostatud 14.04.1999.a.)

1. Jaan Sepp 3. Talupidaja 4. Seta talu 5. Ei ole 6. Talu maja koos kõrvalhoonetega; Elumaja Kurtna külas; Kaupluse hoone Kurtna külas 7. Sõiduauto Peugeot 305 (1980), Veoauto MB 1516 (1971), Veoauto GAZ-53 (1985) 8. EVP 20 000 kr 9. Hansapank, hoiuarve 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon koostatud 25.04.2000.a.)

1. Kulle Põldmaa 3. Tegevjuht 4. OÜ K & G Saarelt 5. Ei ole 6. Maatulundusmaa Laekvere vallas Lääne-Virumaal, 6523; maatulundusmaa Lakvere vallas Lääne-Virumaal, 5095; maatulundusmaa Laekvere vallas Lääne-Virumaal, 2826; elumumaa Avanduse vallas Lääne-Virumaal, 2094; maatulundusmaa Laekvere vallas Lääne-Virumaal, 1826 7. Sõiduauto Audi 100 (1986), Veoauto KamAZ (1986) 8. OÜ K & G Saarelt 145 osa nimiväärtusega 1000 krooni, koguväärtusega 145 000 kr 9. Hansapank, arveldusarve 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon koostatud 27.04.2000.a.)

1. Helmut Hiitamm 3. Meeskonna vanem 4. Lääne-Virumaa Päästeteenistus 5. Aste 19 6. Eramu Simunas Parkali 20 Lääne-Virumaa 7. Sõiduauto Peugeot 605 (1990) 8. Ei ole 9. Hansapank, arveldusarve 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Tulu ettevõtlusest (deklaratsioon koostatud 29.04.2000.a.)

VALLAVALITSUSE LIHKMED

1. Ahti Randmere 3. Vallasekretär 4. Avanduse Vallavalitsus 5. 5566 krooni 6. Ei ole 7. Sõiduauto Ford Sierra (väljalaske aasta 1985) 8. OÜ Õigusbüroo Caritas Rakvere, 1 osa, 9000 krooni; AS Rakvere Lihakombinaat, 247 aktsiat, 2470 krooni 9. Hansapank – arvelduskonto, Eesti Ühispank – arvelduskonto 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon koostatud 24.04.2000.a.)

1. Piret Lükki 3. Maanõunik 4. Avanduse Vallavalitsus 5. 5566 krooni 6. Orguse kinnistu Avanduse vallas Lääne-Virumaal (ühisvara), 10794; 4-toaline korter Lääne-Virumaal, 5180; 7. Sõiduauto Opel Omega (ühisvara, väljalaske aasta 1991) 8. Ei ole 9. Hansapank, jooksev konto 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon koostatud 28.04.2000.a.)

1. Silvi Sirelpuu 3. Sotsiaalnõunik 4. Avanduse Vallavalitsus 5. 5566 krooni 6. 3-toaline korter Simunas, 5525 7. Ei ole 8. Hansapank – jooksev konto; 9. Ei ole 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon koostatud 25.04.2000.a.)

1. Mart Pruul 3. Majandusnõunik 4. Avanduse Vallavalitsus 5. 5566 krooni 6. Elamu Simunas, 5350; 50 % elumajast Avanduse külas Avanduse vallas Lääne-Virumaal, 6346 7. Sõiduauto Moskvitš 2140 (väljalaskeasta 1988), sõiduauto Audi 80 (väljalaskeasta 1991) 8. Hansapank – arvelduskonto 9. Ei ole 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon koostatud 30.04.2000.a.)

1. Kai Tamm 3. sekretär-ajalehetöötaja 4. Avanduse Vallavalitsus 5. 4180 6. ¼ mõttelist osa majavaldusest Simunas Avanduse vallas 7. Ei ole 8. Ei ole 9. Hansapank, jooksev konto; Eesti Ühispank, EVP arve 10. Ei ole 11. Ei ole 12. Ei ole (deklaratsioon esitatud 28.04.2000.a.)

INIMESED SEGADUSES REGISTRITEATISTEGA

Heliseb telefon ja murelik hääli küsib: "Sain Sotsiaalkindlustusametist mingisuguse teatise. Mis ma sellega tegema pean? Tuttavad on öelnud, et summa, mis on tabelis, tuleb mul tagasi maksta. Kust ma selle raha võtan!" Maikuu viimastel nädalatel on Pensioniameti töötajatel tulnud pea iga päev vastata küsimustele, mis puudutavad Riikliku pensionikindlustuse registri poolt väljastatud teatiseid. Küsitud on ka, kas Pensioniamet maksab märgitud summa isikule tagasi. Tegelikult on asi selles, et 01.aprillil 2000 a. jõustunud Riiklik pensionikindlustuse seadus sätestab Riikliku pensionikindlustuse registri kohustuse kord aastas informeerida pensionikindlustatud nende eest või nende poolt makstud või arvestatud sotsiaalmaksu summast, pensionikindlustusstaazist ja pensionikindlustuse aastakoeffitsiendist.

Kuigi teatis on informatiivset laadi dokument, tuleb vaadata, kas sotsiaalmaksu summa, mis peab võrduma 33% Teie töötasust, on õige. Kahtluse korral tuleb pöörduda Maksuameti poole, et selgitada vahe tekkimise põhjus. Eriti tähtis on see noorematele inimestele, kelle pensioniiga saabub alles aastakümnete pärast ja siis võib tekkida kahtlus, et palka on saadud rohkem aga sotsiaalmaksu summa ja seega ka pensionikindlustusstaaz ja aastakoeffitsient on nadivõitu.

Maksuametil kui riigimaksude halduril on õigus kontrollida töandjate poolt teostatavate riigimaksude arvestamise õigsust ning edastada Pensionikindlustuse registrile parandusi.

Niisiis, teatis sisaldab pensioni määramiseks ja ümberarvutamiseks vajalikku informatsiooni. Kui nimetatud teatis ei ole Teie postkasti juuni lõpuks jõudnud, tuleb pöörduda elukohajärgsesse Pensioniametisse, kust Teile väljastatakse teatise dublikaat.

See on vastus küsimusele "mis paber see on?" Kuna küsimusel on ka teine pool "mis ma sellega tegema pean?", siis selgitaksin veidi põhjalikumalt, mis on selliste harjumata sõnade taga nagu isikustatud sotsiaalmaks, pensionikindlustusstaaz, pensionikindlustusosak ja aastakoeffitsient.

Käesoleva aasta 01.aprillist jõustus Riikliku pensionikindlustuse seadus, mis tõi endaga kaasa ka muudatusi pensionide arvestuse põhimõttes. Kui veel märtsis 2000 a. pensionide määramisel ja ümberarvutamisel arvestas Pensioniamet pensioniõiguslikku staaži (töötatud või töötamisega võrdsustatud aastate arv, ehk periood), siis alates 01.aprillist hakati pensioni arvutamisel ja ümberarvestamisel arvestama ka makstud või arvestatud sotsiaalmaksu (s.t. raha hulka, mis on makstud vastavalt isiku palga suurusele). Pensionisaajatele ja taotlejatele, kes töötasid seisuga 01.jaanuar 1999 a., käib arvestus nüüd 3-osalise valemiga järgi.

- Kuni 01.aprill 2000 a. koosnes pension kahest osast: baasosa + staažiosak (pensionioigusliku staaži aastate arv x aasta hinne)
2000 a. = aastahinne 26 krooni 24 senti.
- Alates 01.aprillist 2000 a. on valem 3-osaline
baasosa + staažiosak (pensionioigusliku staaži aastate arv x aasta hinne) + kindlustusosak (pensionikindlustuse aasta koeffitsient x aastakoeffitsiendi hinne)
2000 a. = aastakoeffitsiendihinne 26 krooni 24 senti.

Näiteks:

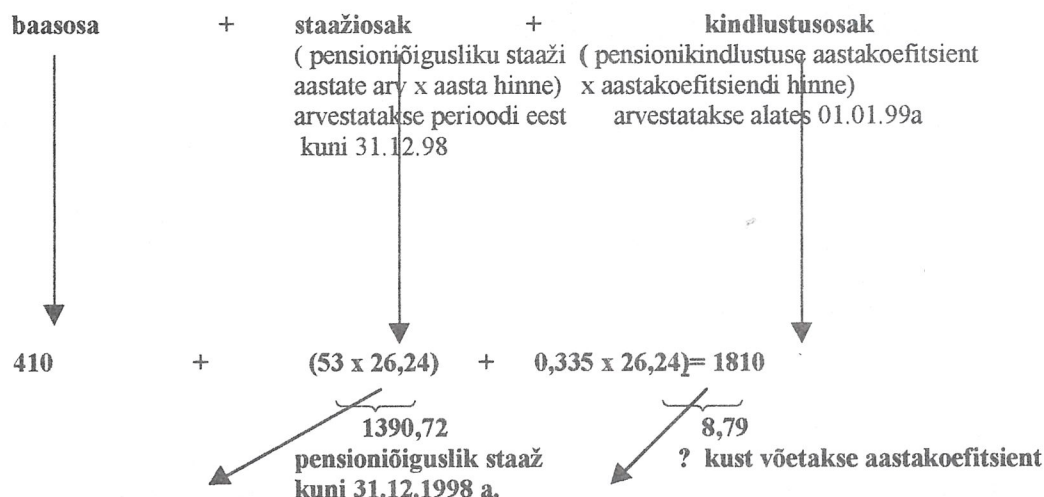
- Töötavale pensionärile, kellel seisuga 31.12.1998.a. oli pensionioiguslikku staaži 53 aastat ning kes jätkas töötamist 1999 aastal, tehti viimati pensioni ümberarvestus 1999 aasta veebruaris. Siis arvestati tema pensionile juurde 1 pensionioigusliku staaži aasta (ajavahemik veebruar 1998 kuni veebruar 1999 a) kaheosalise valemiga järgi:

baasosa + staažiosak (pensionioigusliku staaži aastate arv x aastahinne)

$$410 \text{ krooni} + (54 \times 26,24) = 1826,96 \text{ krooni} = 1827 \text{ krooni}$$

1416,96

2000 aasta 01.aprilli seisuga arvestati ümber kõik varem määratud pensionid. Kuna näites toodud pensionär töötas, siis arvestati tema pension ümber kolmeosalise valemiga järgi:

Kuni 1999 aasta 01.jaanuarini käis töandja poolt töötajate eest (füüsilisest isikust ettevõtja enda poolt) sotsiaalmaksu arvestus üldsummas.

Alates 01. jaanuarist 1999 a. seoses uue Sotsiaalmaksuseaduse jõustumisega hakati sotsiaalmaksu isikustama. Seoses sellega moodustati Sotsiaalkindlustusameti juures Riiklik Pensionikindlustuse register. 1999. aastal arvestatud ja makstud sotsiaalmaksu kohta peab arvestust Maksuamet ja tööandja esitab nüüd andmed makstud ja arvestatud sotsiaalmaksu kohta ka iga töötaja kohta eraldi. Aasta jooksul edastab Maksuamet need andmed Riiklikule pensionikindlustuse registrile nii saab Registrisse iga pensionikindlustatu nime taha tema eest või tema enda poolt kalendriaastal arvestatud ja makstud sotsiaalmaksu summa kuude lõikes. Järgmise aasta märtsis võetakse kokku laekunud sotsiaalmaksu üldsumma, pensionikindlustatute arv ning arvutatakse sotsiaalmaksu keskmine suurus. Viimase peab vastavalt Riikliku Pensionikindlustuse seadusele Vabariigi Valitsus kinnitama läinud aasta kohta hiljemalt 20. märtsiks.

1999. aasta sotsiaalmaksu keskmiseks suuruseks kinnitas Vabariigi Valitsus oma määrusega nr.86 17. märtsil 2000 a. 14891 krooni. 01. aprilli seisuga pensionide ümberarvestamiseks vajaliku aastakoeffitsiendi igale isikule leiame kui jagame tema nimele registrisse kantud arvestatud (füüsilisest isikust ettevõtja puhul makstud) sotsiaalmaksu (isikustatud sotsiaalmaksu) summa sotsiaalmaksu keskmise suurusega.

Näites toodud isiku puhul oli temale 1999. aastal arvestatud sotsiaalmaksu 4983 krooni ja sotsiaalmaksu keskmine suurus samal ajavahemikul moodustas 14891 krooni.

Pensioni ümberarvutamisel 1999. aasta eest kasutati pensioniõigusliku staaži asemel

aastakoeffitsiendi = $4983 : 14891 = 0,335$

Vastavalt tehtud ümberarvutustele vähenes pension 01. aprilli 2000 a. seisuga võrreldes märtsiga 17 krooni võrra. Riikliku Pensionikindlustuse seaduse alusel enne 01. aprilli 2000 a. määratud pensioni summat ei vähendata vaid jätkatakse selle maksmist endises suuruses.

INVALIDIDSUSPENSIONI JA PUUDEGA LAPSE TOETUSE SAAJATEL TULEB TAASLÄBIVAATUSELE MINNA ÕIGEAESELT

Käesoleva aasta 01. aprillil jõustunud Riiklik pensionikindlustusseadus asendas invalididsuspensionid töövõimetuspensionidega. Selle pensioniliigi põhimõtte seisneb selles, et töövõimelises eas inimene on töövõimetu. Seega ei määrata töövõimetust lastele ega vanaduspensionid ees olevatele isikutele. Ka isikud, kellele määratakse peale 01. aprilli 2000 a. töövõimetuspension, hakkavad vanaduspensioniks jõudmisel saada vanaduspensionid. Lapsed, kellele aastal 1999 maksti laps-invalidi pensioni saavad sellest aastast puudega lapse toetust.

1,5 kuud uue seaduse rakendamist on toonud probleeme nii inimestele, Vaegurluse ekspertiisi komisjonile kui ka Pensioniametile. Eelkõige puudutab see hilinemisi invalididsusgrupi asendamisel töövõimetuse kaotuse astmega. Selleks, et pensioni või puudega lapse toetuse maksmine ei katkeks tuleb inimesel üks kuu enne praeguse invalididsusgrupi tähtaja möödumist (on märgitud grupitõendil ja laps-invalidi diks tunnistamise otsusel) pöörduda pere- või eriala arsti poole. Viimane vormistab vastava taotluse arstliku ekspertiisi läbiviimiseks alates 16. eluaastast püsiva töövõimetuse või lapsele puude raskusastme tuvastamise eesmärgil ning saadab selle VEK-I. Vaegurluse ekspertiisi komisjon vaatab läbi arsti poolt esitatud dokumendid. Inimeste läbivaatlust VEK enam ei teosta. Seetõttu ei pea inimesed ka komisjoni tulema.

Pensionide määramise kord näeb ette, et töövõimetuspension määratakse püsiva töövõimetuse tuvastamise päevast kui vastav taotlus on esitatud hiljemalt 3 kuu jooksul VEK-I poolt otsuse tegemise päevast. Seetõttu pöördun kõikide invalidide ja puudega laste vanemate poole palvega vaadata teie käes olevaid tõendeid ja pöörduda õigeaegselt arsti poole. Tagasiulatavalt saab töövõimetuse või puude raskusastme tuvastamist vormistada korduval taasläbivaatlusel ainult mõjuvatel põhjustel.

Üleminek invalididsuspensionidelt töövõimetuspensionidele toimub kolme aasta jooksul. Seetõttu tuleb praegu korduvat arstliku ekspertiisi taotleda ainult tähtajaliste invalididsusgruppide puhul. Kui invalidsus on määratud tähtajata, teatab Pensioniamet, millal tuleb korduvekspertiisiks hakata dokumente vormistama.

Niina Mihhejeva

23. juunil SIMUNAS
11.00 kalmistupüha
13.00 kontsert-jumalateenistus kirikus, esineb Virumaa Poistekoor
14.00 Vabadussõjas langenute mälestamine ausamba juures
KATKU ALLIKA JUURES:
14.30 vallapäevade avamine
rahvalik pidu lastele
ootame kõiki lapsi osalema lastelaadal. TULE OSTMA JA MÜÜMA
lapsed saavad hobusega sõita
16.00 kombineeritud tuletõrjevõistlused kogu perele
21.00 rahvatantsusimman
22.00 jaanitule süütamine ja tants
OODATUD ON KÕIK KAUBITSEJAD!
10.00 kuni 20.00 on Simuna raamatukogus avatud
KÄSITÖÖNÄITUS JA KOHVIK (näitus avatud 2. juulini)
10.00 leerimajas avatud klaasimaalimise töötuba. Õpetab Ene Preem
23. juunil VÕIVERES
16.00 Võivere küla VI kokkutulek
esinevad Simuna isetegevuslased (Info J. Kalvet tel. 37 362)

AVANDUSE VALLA PÄEVAD 23.-24. juunil 2000

24. juunil KÄRUS küla 565. aastapäev
15.00 registreerimine
I külapäeva meenutamine (video)
16.00 murumängud lastele kiigeplatsil
18.00 - kunstnik Anne Pajula
akvarellinäituse avamine koolimajas
- käsitööd külaelanikelt
- Illar Kägu maalide näitus
18.00-19.30 registreerimine jätkub
kehakinnitamise võimalus
20.00 kogunemine aastapäeva kivi juures
20.30 - rongkäik kooli juurde
- väike tagasivaade küla ajaloole
- simman.
- vallapäevade lõpetamine
22.00 - kiigeplatsile jaanituld süütama
- meeleolumuusikat Kadriina
puhkpillikvartetiilt
- rahvalikud mängud
Käru kauplus avatud, v.a. tseremooniade ajal

LUGEMINE JA LUGEMISE AJALUGU

Kui jälgida lugemise ajalugu antiigist alates, siis suurim murrang toimus 18.sajandil. Just valgustussajandil tekkis esmakordselt tänapäevaga võrreldav lugejapublik, mis omakorda tõi kaasa raamatutoodangu plahvatusliku kasvu Euroopas. Uue lugejapubliku ees avanes ootamatult mitmekesine raamatuturg, kus liikus nii head kui halba kirjandust.

Kõik varasemad suured muutused kirjanduse ja lugemisega seotud protsessides olid olnud tehnilist või vastava aja ühiskondliku korralduse laadi: papüüruse asendumine pärgamendiga, ülikoolide tekkimine, trükikunsti leiutamine, laenuraamatukogude asutamine.

Antiikajal tekkinud lugemiskultuur ja lugemispublik (õpetlaste, aristokraatide ja jõukate kodanike kõrval ka naised) hääbus 5.-6.saj. koos Rooma keisririigiga. Varasel keskajal olid kirjaliku kultuuri kandjateks kloostrid. Kuni 12.sajandini oli lugemis- ja kirjutamisoskus väljaspool vaimulikuseisust harv nähtus. Ilmikumid olid kirjaoskamatud.

14.-15.saj. astus lugejateringi linnakodanlus – patriitsid, kaupmehed ja käsitöölised. Ilukirjanduse lugemine oli kõigis neis lugejakihtides esialgu vaid harvaks erandiks. Lugemisoskus levis tol ajal siiski laiemalt. Majanduslik areng (eelkõige kaubandus) eeldas inimestelt elementaarset lugemis- ja kirjutamisvõimet. Tekkisid esimesed linnakoolid.

Lugemine isenesest oli aga 14.-15.sajandil veel vaevanõudev protsess, millel oli vähe ühist tänapäeva kiire tekstihaaramisega. Oma elu jooksul luges haritud inimene läbi vaid mõne raamatu: piibli, psalmid, palveraamatu.

17.sajandil levis Euroopas kõigis lugejakihtides kiiresti ajaleht, raamatutoodang jäi samal ajal endiselt õpetlaste omavaheliseks mängumaaks. Mitte ainult haridus ei piiranud tollast raamatulugejate kildkonda, vaid ka raha. Suurte barokkromaanide hind oli võrreldav ametnike kuusissetulekuga. Kirjandus tähendas barokiajastul aadlikule oma staatuse demonstreerimist. Väärtushinnanguteks olid haruldus, suursugusus. See oli väikese kõrgkihi kirjanduslik kultuur. Laiema lugejaskonna (alamkihi) kirjavara piirdus ajalehe, kalendri ja piibliga.

18.sajandil oli enamiku lugemisvormide peamiseks tunnuseks eeskujude andev lugemine st. raamatu sisu, tema õpetus ja moraal pidid olema kasutatavad lugeja elupraktikas. See kehtis nii religioosse kirjanduse kui ka romaanide, barokkpoeesia ja vajalikke teadmisi ning praktilist elutarkust vahendava kirjanduse kohta. Püsis vana eelarvamus, et raamat peab kandma endas just nimelt didaktilist eesmärki.

Suur murrang toimus 18.saj. keskel, mil tekkinud keskkodanluse baasil kujunes Euroopas uus lugejapublik. Soodus aineolukord võimaldas uuskodanlusel varem kui teistel ühiskonnakihtidel välja kujundada selge eraldusjoone soolises tööjaotuses. Mehed käisid tööl. Naistel jäi piisavalt vaba aega kirjanduse lugemiseks, kuna kodused majapidamistööd tegid teenijad. Kodanikuprouade tegevuse hulka kuulus ka ilukirjanduse lugemine.

Uus (nais)lugeja esitas kirjandusele uued nõudmised, mille üheks tulemuseks oli vabakutseliste kirjanike tekkimine, kes püüdsid maksujõulise publiku suurt lugemishuvi ära kasutada elatise teenimiseks.

Koos uue lugeja tulekuga muutus 18.sajandil oluliselt kogu lugemisprotsess. Uus lugeja ei lugenud mitte ainult teistsuguseid raamatuid, vaid ta ka tegi seda teisiti. Tänapäevasele lugemisele omased tendentsid on paljuski alguse saanud just tollest sajandist.

18.sajand oli sünnitanud uue aja inimese, kes eristas selgelt tööd ja vaba aega ning kes pärast väsitavat tööpäeva ei soovinud enam oma väsinud vaimu jääsupleja kombel õpetliku kirjandusega karastada, vaid eelistas soojas toas tulepaistel pikutades nautida lugusid põnevatest seiklustest, kirglikust armastusest ja suurtest tunnetest – kõigest sellest, mille uue ühiskonna argipäeva tööruutini ning muutumatu elurütm teda ilma oli jätnud. Ajaviitekirjanduse aeg oli saabunud.

(Kokkuvõtlikult J.Vainsoo "Lugemine valgustusajal")

Sageli ei meeldi lugejale ka kõige parem raamat, kuna ta pole meeleolus, milles raamat on kirjutatud. Samuti mõjub üks ja seesama raamat eri lugejatele erinevalt. Seetõttu on väga suhteline rääkida headest ja halbadest, kasulikest ja kahjulikest raamatutest. Mis ühele on kasulik, see teisele kahjulik, mis ühele õpetlik, see teisele täiesti arusaamatu. Kõik raamatud on head, kui neist midagi õppida on. Ka kõige halvem teos juhib lugeja tähelepanu neile teadmiselünkadele, millest tal varem aimu polnud, ja annab võimaluse täita raamatus sisalduv mõttetühjus lugejapoolsete mõtetega.

Raamat on inimesele ikkagi nii lähedane, et isegi globaalne netistumine ei suuda teda sellest võõrutada.

Allpool toodud neljas viktoriiniküsimuses on tutvustatud nelja autorit ja raamatut. Lugeja nuputada jäävad õiged vastused. Kel tahtmist veidi vaeva näha, saavad siit nii meelelahutust kui teadmisi. Küsimusi ilmub veel kolmel korral. Kes kõik küsimused ära vastavad, neid ootavad auhinnad 2001.aastal.

1. Ta kuulub Eesti kõige nimekamate folkloristide hulka. Sündis 1900.a. Viljandis Suure-Kõpu vallakirjutaja pojana. Õppis Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnas. Rööbiti ülikoolitööga tegutses ta Eesti Rahvaluule Arhiivi rajamise ja selle juhtimisega. 1944.a. emigreeris Rootsi. 1994.a. ilmus raamat "Okupatsioon rahvapilke kõverpeeglis"

Kes on see mees? Mis on raamatu pealkiri, kus ta arutleb eestlusest?

2. Karl Ristikivi on kirjutanud kriminulli. Selle on tõlkinud rootsi keelest Jaan Kross. Mis nime all kirjutas Ristikivi ja mis on raamatu pealkiri?
3. See raamat on üka õpetlik ja mõnus lugu lastele, kus räägitakse, kuidas harjutati koolis ministri vastuvõttu, kuidas inspektor koolis käis, kuidas üks poiss suitsetab ja palju muud. Raamat lõpeb sõnadega: "Koduteel mõtlesin ma, et on äge, et kool on läbi, et ei tule enam tunde, pole õppimist, pole karistusi, pole vahetunde, et ma ei näe ilmatu hulk aega klassivendi, et ei saa koos pahandust teha, ja ma tundsin end korraga nii üksikuna. "Noh..., ütles mulle isa, sa ei ütle midagi. Käes ongi kauaoodatud suvevaheaeg. Siis ma hakkasin nutma ja isa ütles, et ma teen ta hulluks." Kes on autor ja mis on raamatu pealkiri?
4. Seda raamatut peaksid lugema meil Riigikogu liikmed ja teised valitsevad võimulolevad isikud.

Raamatu sisukorras on järgmisi peatükke:

1. Rahva tahe ehk iga-aastane istungjärk
2. Kõrgem finantspoliitika ehk huvi kadumise punkt
3. Vastuvõetute nimekiri ehk kaadri valiku printsiibid
4. Pensioniküsimus ehk errumineku iga
5. Punktipealsus
6. Esimeelsus
7. Lolluse funktsioon
8. Kirjatöö

jne.jne.

Raamatu autor ja pealkiri?

Riina Tüll, Simuna raamatukogu juhataja

Maaailmas palju Su tarvis
uut on ja imelist.

Maaailmas väga oli tarvis
last Sinu nimelist!

Kadri Lainemaa ja

Andrei Krapivnitski

tütar **MARIKA**

10.06.2000

Õnnitleme!

*Tuues ja viies - nii astub aeg,
andes ja võttes, mis tahab,
ning tema teedel tänagi
rõõmu ja kurbust jääb maha.*

93

Katta Kalvet

23.07.1907

85

Jaan Raimla

01.07.1915

83

Miralda Vettik

28.07.1917

81

Lidia Timpson

05.07.1919

60

Vello Ever

24.07.1940

Väino Ever

24.07.1940

Õie Kukk

28.07.1940

Lilli võib kinkida aastaringsest ükskõik milliseks
tähtpäevaks: sünnipäevaks, sõbrapäevaks, emadepäevaks,
lapse sünniks või lihtsalt niisama. Lilled on kõige
südamlikum viis soovida edu, õelda "aitäh", "palju õnne",
"ma mõtlen su peale", "ma armastan Sind".

Üllatage oma lähedasi sõpru, tuttavaid ja äripartnereid kodus
ja kaugel lilledega.

FIE ENE PREEM

osutab kõiki lilleseadeteenuseid vastavalt kliendi soovile:

- * lilleseaded, lillekimbud
- * kuivlilleseaded
- * peosaalide kaunistamine
- * ruumidekoratsioonid
- * matusepärijad ja -kimbud

Tellimuste kohaletoimetamine!

Helista tel. 53 503 või tule Nadalama küla. Preemi talu

JUMALATEENISTUSED

02.juulil kell 13.00

09.juulil kell 12.00

16.juulil kell 14.00

23.juulil kell 12.00

30.juulil kell 13.00

Koguduse vaimulik Tauno Teder, tel. 61 956,
mob. 25210524 Kogudusemaja Allika 3, tel. 37 296

RAKVERE KUTSEKESKKOOL

Vastuvõtt 2000/2001. õppeaastal

Põhikooli baasil

3 õppeaastaga omandad kutsekeskhariduse

- Kokk
- Kodumajandus
- Individuaalõblemine
- Tisler
- Lukksepp
- Ehitus
- Autolukksepp
- Vee-, kanalisatsiooni- ja kütteseadmete lukksepp

Keskhariduse baasil

2 õppeaastaga omandatakse eriala

- Hotelliteenindus
- Pagar-kondiiter

1 õppeaastaga omandatakse eriala

- Tisler
- Infotehnoloogia alused

Õppetöö toimub eesti keeles

Dokumente võetakse vastu tööpäeviti
kella 9.00 kuni 14.00

Koolil on ühiselamu

Info telefonil (232) 41 575

Piiri 8. Rakvere 44316

2.juulil kell 12.00

LASTE KONTSEERT ALLIKA JUURES

esinevad LEIKARRINGEN Norrast ja Avanduse valla lapsed

9.-11.juulil toimub Mahu rannas laager

7-14 aastastele raske koduse olukorra või kehva majandusliku
seisuga peredest lastele.

Lapsed peavad kaasa võtma telgi, madratsi, magamiskoti
toidunõud, isikliku hügieeni tarbed, soojad riided
ujumisriided. Toitlustamine 4 korda päevas. Tasuda tuleb 35.-
Avanduse vallast saab minna 5 last. Soovijatel teatada enne
juuni lõppu tel. 219

PUHKUSED

- vallasekretär Ahti Randmere 26.06.-23.07.
- sotsiaalnõunik Silvi Sirelpuu 24.07.-13.08.
- majandusnõunik Mart Pruul 12.06.-27.06. ja 03.07.-23.07.
- maanõunik Piret Lükk 24.07.-20.08.
- sekretär-ajalehetoiMETAIA Kai Tamm 24.07.-13.08.

Raamatukogu
on suletud

6.juulist kuni

23.augustini

Ilusat suvepuhkust ja
kohtumiseni!

Spordihoone lahtiolekuajad:
JUUNIS E-R 17.00-21.00

L,P suletud

JUULIS SULETUD (puhkused)

AUGUST 1.-7.08. spordilaager
koolilastele

8.augustist avatud uue graafiku
alusel. Info lehes ja spordihoones